

Anul 61

Seria II-a

Nr. 535

ALBINA

REVISTA SAPTAMINALA A ASEZAMINTELOR CULTURALE

Miercuri

26 martie 1958

8 pagini

15 bani

Tinerele Elena Volnicu, Natalia Dură, Valeria Vasiliu, Elena Mariciuc și Maria Pamfil din comuna Balotești, regiunea București, își dovedesc talentul și priceperea făurind cusături frumoase și cu un bogat colorit. (Foto: R. MOREL)

Cum intri în comuna Bragadiru, te întâmpină pe dreapta, o casă frumusică, cu balcon sprijinit de stâlpi cenușii. Curtea e totdeauna curată, iar casa strălucește ca un pahar. În fundul curții, pe o postăț bunicică, se văd mușuroaie ca de cirtăță sub care zac, mustind, coardele de viță; mai în față, pomi fructiferi și câțiva stupi amoriți.

E ora amiezii, dar în ogradă nu se simte nici o mișcare. Doar un cline mare, negru, stă în fața cotețului, cu urechile ciulite, adormecind atent, ca un păzitor de nădejde. Nelca Vișan, stăpînul casei, se află la bucatărie. Desface cu cleștele capacul unei lădițe pe care i-a adus-o mai adineaori postașul. Trage încet cui după cui, ca și cînd lădița ar fi plină cu ouă. E curios ca un copil și atât de absorbit de treaba pe care o face, încît nici nu bagă de seamă că afară, ciinele mare, negru, se zbate în lanț, mirînd și lătrînd.

Dacă și-ar ridica numai nițel ochii pe fereastră, ar vedea că în fața porții s-a oprit o femeie tină, măruntică. Femeia ține în brațe un pachet învelit în hîrtie de ziar. Se uită în dreapta, se uită în stînga, azvirle „păzitorului” curții un codru de mămăligă și se strecoară pe poartă. Apoi, așează pachetul pe prag și, cu pași iuți, se repede înapoi, în uliță.

Nu peste mult timp se întoarce acasă și nevasta lui Vișan. E o femeie voinică, cu fața rotundă, negricioasă. Împinge cu umărul porțile întredeschise și, cum intră în curte, dă cu ochii de pachet. Îl ridică, îl pipăie... „Imda! Pare să fie o floare în ghiveci”, își zice și îl desface repede, curioasă. Într-adevăr, în fața ochilor i se dezvăluie o mușcată rămură. Între frunzele rotunde, crețe și catifelate, stă cuminte un bilețel scris cu creion chimic: „Tață Marie, de la matală am învățat numai lucruri bune pentru care te lu-

Floarea de mușcată

besc și îți port respect”. Primește această floare de mușcată dăruită din inimă, ca să ai noroc și fericire...”

GHICI

Maria Vișan rămîne multă vreme nemișcată cu bilețul într-o mină și cu floarea de mușcată în cealaltă. Pe fața rotundă, îi stăruie un zîmbet ciudat, un amestec de bucurie și nedumerire.

Cine poate fi? De bună seamă că vreuna din femeile circumscripției

ei. Una din acele femei care, alături de ceilalți oameni ai satului, au votat-o la 2 martie ca deputată. Dar care dintre ele? În Bragadiru sînt atîtea neveste cu care ea, ca președintă a comisiei de femei, ca deputată, ca vecină, sau pur și simplu ca om, a stat de vorbă. Atîtea femei în casa cărora a fost, atîtea care i-au călcat ele inșele pragul. Să fie nevasta lui Nicolae Rădoi? Poate! Astătoamnă, cînd Rădoi, membru al in-

tovrășirii „Drum Nou” din circumscripția Mariei Vișan, a adus acasă o recoltă de porumb de 4.800 kg

de știuleți la hectar, nevasta lui a făcut ce-a făcut și i-a ieșit Mariei în cale.

— Poți să mă ocărăști, față, că eu sînt de vîină. Eu nu-l lăsam să vină în tovrășie cînd veneai de vorbă cu el. Dar acuma, eu singură am să mă duc și-am să-l chem și pe alții.

...Sau poate Dumitra Dedu?! Cu ea avusese o mică discuție astă-primăvară, cînd le îndemnase pe femei la curățenie. Măturase curtea, văruse gardul, dar cînd să treacă la tăiatul bălărilor de pe șanț, se împotrîvise. „Dar ce rău fac scațelii ăștia, păcatele mele? Să mai îmi pierd timpul și cu ei?” Nu! Nu putea fi ea. Dar cine atunci? Poate vreuna din nevestele pe care le învățase să facă prăjituri sau să coase carpete; vreuna din cele pe care le sfătulse cum să îngrijească de copii, cum să le prepare grișul, sau să le coase șpîlhozene de plajă, poate vreuna dintre cele care o rugaseră să le deschidă în comună un centru de carne și unul de piine, sau să le aducă la cooperativă aragazuri, și a căror rugămînte o îndeplînise?! Poate! Totuși...

Maria intră în casă purtînd în brațe floarea de mușcată. Nea Vișan o întîmplă radiind, arătîndu-i lucrurile din lădiță.

— Ia te uită ce îți-au trimis fetele, de la București.

Maria Vișan pune pe fereastră floarea de mușcată și-i leagă crențuțele bogate cu o fundă roșie. Apoi se uită în lădiță. Sînt acolo o mulțime de daruri trimise de copiii ei. Le privește cu bucurie. Dar gîndul îi e mereu la floarea de mușcată din fereastră. Darul acesta modest îi se pare și mai prețios.

PATRIA

Sînt risipiță-n toate ale firii:
pe cîmpuri vaste, n ape, în lumii;
eu cînt în vîntul ce ridică valul
și rid în ochii florilor de ia...

Sînt și-n livada merelor de aur,
și-n umbra vitelor de pe pășuri;
adorm în holde țară de hotare
și mă trezesc în vetre de căpșuni...

Alerg prin codri cu înțelea ciutei,
prin cetinș cu piscuri împrejur. —
Țînesc din mari flintini artele
ca miera însetată de azur...

Mă-nclî, steag roș, pe piscuri de furnale
și-l laud primăverii prima stea;
întîmpin răboirea de lumină
a dimineții, și inot prin ea!...

Frămînt cu voi și strugurii și lutul,
sînt ca și voi oriunde v-ați găsi:
oșteam, agitator, miner, iubită,
cu voi cădături fac din noapte zi!

Și-n pumnii voștri îmi răsring puterea:
din floare și din holdă mă fac zid!
...Sînt risipiță-n toate ale firii,
Dar inima-mi pulsează în partid!...

Dragoș Vicol

Stela Neagu

La cercul literar „Ion Stancu” de pe lângă casa raională de cultură din Găești se întrunesc deopotrivă tineri și vîrstnici, pentru a citi și discuta asupra lucrărilor lor.

În fotografie: tovarășul Scarlat Dumitrescu citește un fragment dintr-o piesă de teatru, pe care speră s-o termine în curînd.

Insufletește, modestie...

În galeria oamenilor de azi am întâlnit, printre chipurile activiștilor culturali, pe cel al învățătoarei Elisabeta Butta din comuna Macău, raionul Cluj. În această femeie s-au întâlnit calitățile de soție și de mamă cu pasiunea dascălului de școală elementară și cea a activistului cultural. Vreme de 11 ani, Elisabeta Butta își dăruie din timpul ei liber căminului cultural. De aceea, în 1952 a și fost numită directoarea acestui loc de cultură pe care-l conduce și azi. Căminul e al ei — nu din simț de proprietate, ci de răspundere. Toți tinerii din comună au crescut și au deslușit diferite cărți sub îndrumarea ei. Și dacă nu mai dau pe la școală (mulți dintre ei s-au căsătorit), ei vin, în schimb, pe la cămin, unde învață roluri din piese de teatru, învață poezii și cîntece. Mulți dintre ei urcă scena căminului — această catedră de unde se predă lecții oamenilor. În comună bate un vînt de primăvară: crește întovărășirea agricolă. Fiecare familie aduce o parte a terenului său agricol. Căminul cultural a contribuit la luminarea oamenilor. Directoarea se bucură că drumul spre întovărășirea agricolă trece și pe la cămin.

Elisabeta Butta are o „slăbiciune” deosebită pentru teatrul de păpuși. L-a văzut la Cluj, s-a întors la Macău și a început „să facă păpuși” cu capete de... ouă. Văzînd că se cam sparg „capetele” astea, învățătoarea și cu colectivul său și-au pus în traistă... făină, ouă și hîrtie și au pomit la teatrul de păpuși din Cluj să învețe cum să construiască păpuși. Din colectiv făceau parte și o croitoreasă, un timplar și un electrician. Altfel de mare a fost dorința înființării teatrului de păpuși, încît, la plecarea trenului spre Cluj, apărui și Kovaci Pali Francisc — pe atunci un copilăndru — cu o traistă cu mere, spunînd: „Merg și eu cu voi; cit despre bani de tren, i-oi scoate eu cu merele astea...”

Firește că apariția inimoșilor păpușari din Macău i-a bucurat și pe artiștii Teatrului din Cluj care le-au dat

sprijinul necesar. Așa s-a făcut că, acum un an, brigada artistică de agitație a teatrului de păpuși din Macău a luat premiul al III-lea pe țară.

Elisabeta Butta nu e numai membră a familiei sale ci a comunei întregi. Ba, întregul raion o așteaptă să vină „în turneu”. Spectacolele în raion cu teatrul de păpuși și cu alte formații artistice constituie, pentru directoarea căminului, prieteni de învățură și de întărire a prieteniei între romîni și maghiari. Sînt sate cu populație mixtă, unde romîni și ungurii — deopotrivă — aplaudă pe artiștii amatori din Macău.

Elisabeta Butta a fost distinsă cu Medalia Muncii și cu insigna „Evidențiat în munca culturală de masă”. Din modestie pomeniște foarte rar despre asta. De aceea, toate realizările și meritele învățătoarei din Macău le-am auzit de la alții, iar dacă m-aș fi încumetat să stenografiez „declarațiile ei”, ași fi citit: „Eu încă nu am făcut totul pentru oamenii din comuna mea”. Pasiune, muncă însufleșită — iată trăsături care o caracterizează

Gh. Tențulescu

La colțul roșu al colectivei

Sînt unele întîmplări și fapte din viață care se pot uita ușor.

Sînt însă unele mai deosebite, care și se întipăresc în adîncul inimii pentru multă vreme, sau poate pentru totdeauna. Așa s-a întîmplat, bunăoară, și cu fanfara noastră. La început...

Și tînăra colectivistă Irina Florea din Ceacu, un sat din raionul Călărași, trecu repede de la începutul poveștii cu fanfara, la înființarea gospodăriei colective „Gheorghii Dimitrov” din satul ei. În anul 1949 un număr de 75 de familii și-au unît pămînturile în tarlaua mare. Au venit la inaugurare căruțe încărcate cu oameni din satele vecine, pavozate cu lozinci și drapele. A venit și o fanfară de la oraș. Pînă tîrziu în seară au răsuna cîntecele intonate de fanfară. După doi ani de la inaugurare, colectivștii din Ceacu sărbătoreau un alt eveniment: înființarea unui colț roșu. Ascultau, la fel ca și atunci, cîntecele intonate de fanfară, dar de astădată cîntecele fanfarei proprii, alcătuită din colectivștii tineri și frunțași în muncă. Nu de mult, din fondul cultural al colectivei au fost alocați 75.000 lei pentru completarea instrumentelor, pentru uniforme și pentru cumpărarea a încă patru acordeoane.

Am vizitat apoi colțul roșu al colectivei, de care răspunde Irina Florea la sala bibliotecii. Aici sînt frumos rînduite în rafturi cele 2000 de cărți și broșuri. Intr-o cutie se află fișele cititorilor. Printre cititorii permanenți se numără și Vasile Petcu, Măuța Pantelie, Tiți Titradie etc. Imi aruncă ochii pe un perete unde stă desfășurat un drapel roșu, pe care sînt pictate portretul tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej și al lui Gheorghii Dimitrov. Alături, pe o măsută, se află un album cu fotografii din trecutul de luptă al lui Gheorghii Dimitrov.

— Vedeți, toate acestea și multe altele ne-au fost dăruite de tovarășii bulgari cu ocazia inaugurării colectivei, — spune Irina Florea. — De curînd, s-a ținut aici, în sala bibliotecii, o seară culturală unde li s-a vorbit colectivștilor despre viața și activitatea revoluționară a lui Gheorghii Dimitrov. După aceea, în sala de festivități a rulat un film cu același subiect.

La colțul roșu al colectivei funcționează cercul „Să cunoaștem bogățiile patriei”, condus de utemistul Petre Achim, și cercul agrotehnic, condus de inginerul colectivei.

Munca este singurul izvor prin care colectivștii din Ceacu au reușit să sporească avuția gospodăriei lor. Am citit la gazeta de perete un articol în care se arăta că numai participarea la muncă a tuturor colectivștilor a dus la întărirea economică a gospodăriei. Atît la gazeta de perete cît și la panoul de onoare erau evidențiați tineri ca Petre Achim, Dobre Nedelcu și Vasile Popa, care au cele mai multe zile-muncă. S-ar putea vorbi multe despre activitatea colțului roșu al colectivei din Ceacu, despre colaborarea dintre tinerii artiști ama-

tori ai colțului roșu și cei de la căminul cultural sătesc. Împreună au organizat o echipă de teatru și o brigadă artistică de agitație.

Afară se stîrnise un vînt și o zloată din acelea care se abat uneori asupra Bărăganului la început de primăvară. Tinerii colectivștii din sat, întovărășii și membrii corpului didactic au profitat de timp și s-au adunat să întocmească programul brigăzii artistice de agitație, prin care criticau unele neajunsuri din gospodărie și din comună.

Celor de la uzina electrică a colectivei, ei le-au scris cîteva versuri critice.

„Cînd mi-i dor de-o melodie
Mi-o cînt singură, bădic
C-așteptînd la difuzoare
Nu auzi nici o cîntare
Și cutia-n cui urcată
Un cuvînt nu vrea să scoată.
Ba a pus bunica-n ea
O găină ce clocea.
Și de-atunci cloșca prin curte
Cloncăne pe unde scurte.
Oare cine-i cu pricina?
E uzina, bat-o vina!”

Pentru cei care trag chiulul la muncă au scris un afiș:

Tovarășe colectivist!

Ca să nu fii supărat toamna,
prestează zîle cît mai multe
în cursul anului!

Cînd mi-am luat rîmas bun de la grupul de artiști amatori, seara se lăsase peste sat. Vîntul se potolise. Și în timp ce Irina, împreună cu colectivul de creație alcătuiau noul program al brigăzii de agitație, spre sala cinematografului sătesc se îndreptau rîzînd zgomotos o droaie de flăcăi și fete.

Maria Stancu

Un cerc educativ

Mai zilele trecute mă aflam în cancelaria școlii de 7 ani din comuna Apa, raionul Satu Mare. Învățătoarea Elisabeta Mărieș mi-a vorbit atunci despre valoroasa ei inițiativă — cercul educativ.

...Duminică. Copii se zbenguiesc pe ulițe. Bărbații s-au adunat în fața sfatului sau prin case, să mai schimbe o vorbă. Pe poarta școlii intră din cînd în cînd femei, îngrijit îmbrăcate, purtînd în mîna un caiet. Se așează în băncuțele unei clase, poate chiar pe locurile unde în cursul săptămînii au staț copiii lor. Sînt vreo 20. La catedră, Elisabeta Mărieș sau Ana Tarța, sau Florica Marcu.

Acest cerc de femei, toate mame, învață. Învață, e un fel de a spune. Gîndesc. Judecă. 20 de mame învață... cum să-și crească copiii! Nu au manuale. Numai învățătoare inimoase. Iar din cînd în cînd, medicul.

Floarea Trandafir, țărancă cu gospodărie individuală își privește de la un timp mai atent copilul, pe Paulina, elevă în cl. VII-a. Știe acum „în mod științific” cum să-i organizeze programul liber, imbinîndu-l cu cel al școlii. Emilia Malanca sau colectivista Maria Galea sînt atente la lecțiile în care se vorbește despre legătura familiei cu școala și viața satului, despre programul zilnic al copilului-elev, despre alimentația copilului de la fragedă vîrstă pînă în anii pubertății. Lecții interesante, vii, în care se imbină armonios predarea cunoștințelor pedagogice cu cele sanitare.

Duminică, în timp ce copiii se zbenguiesc pe ulițe și bărbații s-au adunat la vorbă în fața sfatului popular, 20 de mame, după ce au terminat treburile gospodăriei, studiază procesul complex, interesant, al creșterii copiilor.

S. Rădulescu

„ACTIVITATE RODNICĂ”

La căminul cultural din Birca, raionul Segarcea, se duce o rodnică activitate. Dovada? Registrul de evidență a activității pe care-l ține „cu sfințenie” directoarea căminului cultural, tovarășa Stefania Fuciță. Pentru vizitatori, bine-nțeleși! Și cum eram și eu vizitatoare mi-a fost permis să pătrund în tainele acestui misterios registru. Citesc cu interes:

30 decembrie — pomul de iarnă.
31 decembrie — program dat de S.M.T. 13 ianuarie — program artistic. 2 februarie — program artistic.

— Evidența propagandei agricele o țineți în altă parte? întreb eu.
— Nu, tot aici!

— ?
— Se țin conferințe, cercuri de citit, lecții la cercurile agrotehnice... Există procesele verbale la tovarășa Ioana Paris, agronomul comunei.

Spre bucuria mea tocmai a intrat pe ușă Ioana Paris.

— Tovarășă Paris, vreau să văd și eu procesele verbale de la conferințele agricole.

— N-am nici un proces verbal. A fost campanie electorală, n-am avut timp de așa ceva.

— Dar înainte?

— Înainte am ținut, la 13 octombrie, una cu pregătirea campaniei de toamnă. Mai avem la sfîrșitul lui martie planificate vreo două. „Pregătirea campaniei agricole de primăvară”, „Importanța încorporării gunoierului de grajd o dată cu arătura”.

— Bine, dar atunci va fi în plină campanie de primăvară. Arăturile ar trebui să fie terminate.

— Nu-i nimic, este bine să știe oamenii, așa, pentru cultură generală.

— Dar cercurile agrotehnice, cum merg?

— Păi, cum să mergă, dacă stau! N-am avut timp, tovarășă. Am ținut vreo cîteva lecții, dar în ultimele două luni, știți...

N-am mai întrebant nimic! Eram deja lămurită. Văzusem în registrul bibliotecii că cele mai puține cărți cerute sînt cărțile agricole. Cît despre cercurile de citit: sînt 34... doar pe hîrtie.

Filme cu caracter agricol? Nu a fost adus nici unul.

Și acum, în încheiere, nu-i așa că la căminul cultural din Birca se duce o „activitate rodnică”?

DE PRIN SATE adunate

Exemplul colectivizatorilor din Tîrzii

De la hală drumul urcă la deal și, după vreo kilometru, ajunge la primele case risipite ale comunei Tîrzii, raionul Huși. Sus, pe deal, înconjurată de brazi, se zărește clădirea centrală a gospodăriei colective. Acolo, unde altădată huzurea neamul Constantineștilor, gospodăresc astăzi foștii pălmași. Sînt opt ani de cînd cîțiva țărani muncitori din Tîrzii și-au unit pămînturile și puterile în gospodăria colectivă. Pămînt puțin și slab, lipsă de inventar și de experiență, — așa a fost începutul! Și toți ochii satului erau ațintii asupra lor.

Colectiviștii din Tîrzii au pornit la muncă. An de an alți oameni din sat le-au urmat pilda, încît acum, pe cele 700 hectare ale gospodăriei, lucrează 230 de familii de țărani muncitori. Avind pămînt puțin și așezat în cea mai mare parte pe deal, s-au gîndit să cultive acele plante care se potrivesc mai bine cu locul și dau venituri mari. Pe lărlălele mai adăpostite, unde pămîntul e mai bun, au cultivat cereale și alte plante agricole. Pe dealuri, unde pămîntul era mai slab, spălat de ploii, ros de vînturi, au plantat viță de vie și pomi fructiferi. La vale, pe malul apei ce scaldă pămînturile lor, au înființat o grădină de legume și zarzavaturi. Acolo unde pămîntul se potrivea au cultivat sfeclă de zahăr și tutun. Trebuie adăugat că au înființat și un sector zootehnic.

Toate acestea i-au ajutat pe colectiviztii din Tîrzii să folosească bine toate brațele de muncă ale gospodăriei, pe tot timpul anului. Imbinarea ramurilor gospodăriei a avut ca rezultat creșterea veniturilor. Astfel, fondul de bază al gospodăriei a crescut anul trecut cu

325.043 lei față de anul 1956, ajungînd la 1.288.984 lei.

Veniturile fiind mai mari l-au ajutat să-și construiască două saivane de oi, două magazine de cereale, un grajd pentru bovine, o maternitate pentru scroafe, un atelier de lemnărie și fierărie, o remiză de unelte și mașini, un garaj. În 1957 ei au reușit să-și cumpere al doilea autocamion, o basculă și un cazan de țuică.

— Tot ce vedeți, mi-a spus președintele gospodăriei, tovarășul Niculăeș Ion, este construit cu puterile noastre. Am căutat să folosim cât mai mult materialele locale. Am folosit chirpic și cărămizi făcute de noi. Numai țigla și lemnul le-am cumpărat. Dacă o să cercetați pîntecul nostru o să vedeți că cei mai mulți colectiviztii au peste 300 de zile-muncă. Anul trecut am aplicat pentru prima dată avansurile bănești lunare și plata suplimentară în natură. În fiecare lună am dat cîte 4 lei avans la fiecare zi-muncă. Acestea ne-au asigurat o participare la muncă de aproape sută la sută.

Rezultatele obținute la gospodăria din Tîrzii se datoresc și unei bune organizări. (De pildă: brigăzile sînt formate din echipe permanente). De anul trecut se experimentează, cu bune rezultate, crearea unor brigăzi complexe care să cuprindă mai multe ramuri de producție. În cadrul acestor brigăzi se organizează echipe permanente ce se ocupă de fiecare sector de producție. De exemplu, brigada ce se ocupă de sectorul zootehnic va avea în primire și producerea plantelor de nutreț. În felul acesta se va întări răspunderea în muncă a colectiviztorilor.

— Nouă nu ne este tot una

dacă muncim bine sau rău — îmi spunea tovarășul Niculăeș. — Este vorba doar de averea noastră. Vrem să trăim mai bine și asta nu se poate fără muncă. Din producția pe care am obținut-o în 1957 am dat la fiecare zi-muncă produse în valoare de 30 lei. În afară de aceasta am obținut venituri bănești de peste 600.000 lei. Numai sectorul zootehnic ne-a adus peste 260.000 lei venit bănesc. Cu toate că recolta a fost cu sute de kilograme la hectar mai mare decît a țărănilor muncitori din împrejurimi. În anul acesta, una din sarcinile trecute în planul nostru este să o mărim.

Colectiviștii din Tîrzii au și alte planuri de viitor. Pe lângă cele 537 de oi vor mai cumpăra alte 300, numărul bovinelor va fi mărit la 102, se vor cumpăra 1000 de boboci de rață și 400 de pui de găină pe care îi vor crește pentru vînzare. Sectorul vilico-pomicol al gospodăriei va crește și el. În 1958 colectiviztii din Tîrzii vor mai planta 3,5 hectare vie și 2 hectare pomi fructiferi. Dar accentul se va pune în mod deosebit pe creșterea producției la hectar.

În ultimul timp adunarea generală a gospodăriei a aprobat 36 de cereri de primire în gospodărie. Sînt ultimii țărani muncitori din sat care mai rămăseseră pe dinafară, ultimii care s-au convins că singurul drum spre belșug și fericire este numai munca unită în gospodăria colectivă. Încrederea a crescut picătură cu picătură. Fiecare realizare a gospodăriei, fiecare casă nou construită de către membrii mai vechi, mobilele noi, aparatele de radio și alte lucruri au constituit tot altele cărămizi solide la temelie încrederei în viitorul luminos al țărănilor muncitori din Tîrzii.

— I-am primit cu dragă inimă alături de noi — spunea tovarășul Niculăeș — dar le-am spus că trebuie să muncească cu rivă ca să ajute la creșterea gospodăriei. Trebuie să ne sprijinim numai pe forțe proprii, pe care să le folosim din plin pentru ca belșugul să înflorească în casele noastre.

Ing. agr. Maria Preda

Dezvoltarea fondului obștesc este una din preocupările de seamă ale întovărășitorilor din Micălaca, regiunea Timișoara. Fondul obștesc se ridică la cca. 160.000 lei. Printre altele, o sursă însemnată de venituri este turma de 111 oi mame pe care o vedem în fotografia de față.

SPRIJINUL nostru

În luna mai 1957, un eveniment de mare importanță s-a petrecut în raionul Oltenița: s-a terminat cooperativizarea agriculturii raionului. Cînd ultimii țărani muncitori din raion s-au hotărît să pășească pe această cale, faptul a însemnat o victorie și pentru S.M.T.-ul Budești. A însemnat încununarea muncii de mai bine de opt ani, în care muncitorii și tehnicienii S.M.T.-ului au depus toate forțele în slujba ridicării bunăstării țărănilor muncitori din raion. În fiecare primăvară, după încheierea contractelor cu unitățile cooperatiste, tractoarele S.M.T.-ului pornesc pe ogoarele fără haturi ale țărănilor muncitori. Se urmărește nu numai respectarea contractelor, ci și calitatea lucrărilor executate. Cu fiecare an producțiile mari obținute în sectorul socialist au demonstrat superioritatea lui față de cel individual. La aceasta a contribuit și mecanizarea muncilor pe care S.M.T.-ul Budești a asigurat-o.

Principala preocupare a S.M.T.-ului este obținerea unor producții ridicate în unitățile deservite. Acesta este criteriul după care constatăm dacă am muncit bine sau nu. Și într-adevăr, la majoritatea din cele 11 G.A.C.-uri și 85 întovărăși agricole pe care le deservim producțiile realizate au fost mai mari decît cele planificate. Astfel, în 1957 gospodăria colectivă din comuna Șoldanu, a obținut la grâu 2.000 kg. la hectar, față de 1.900 kg. planificate, iar la porumb, 4.500 kg. la hectar, față de 2.000 cit a fost

planificat. Gospodăria colectivă „23 August” din Buciumeni, a obținut 1.900 kg. grâu la hectar, față de 1.700 kg. planificate, iar la porumb 3.500 kg., față de 3.000 kg. planificate. Exemple de acestea se găsesc peste tot în raza de activitate a S.M.T.-ului.

An de an, tehnicienii și muncitorii S.M.T.-ului răspîndesc tehnica și știința agrotehnică. Și cu fiecare an crește încrederea țărănilor muncitori în S.M.T.-ul nostru. Un exemplu va demonstra acest lucru. De trei ani întovărășirea „Steagul roșu” din Aprozi execută întreg ciclul de lucrări mecanizate la cultura cerealelor: arat, semănat, recoltat cu combina. Din anul trecut s-a executat la această întovărășire semănatul mecanic la prășitoare. Acest fapt pe lângă celelalte metode aplicate, a dus la obținerea unei producții crescute de porumb. Ca urmare în 1958 în urma cerințelor unităților cooperatiste contractele la această lucrare s-au mărit de la 242 hectare, la 845 hectare. Numai întovărășirea „7 Noiembrie” din comuna Vasilați, a contractat semănatul mecanic al porumbului pe 150 hectare.

O preocupare de seamă este întărirea și dezvoltarea unităților cooperatiste din raion. În anul trecut tehnicienii S.M.T.-ului au prelucrat în fiecare gospodărie hotărîrea plenarei C.C. al P.M.R. din 16—17 iulie 1956, privind dezvoltarea multilaterală a gospodăriilor colective. Ca urmare, la gospodăriile colective din comunele Hotare și Herăști, s-au înființat brigăzile de pescuit, la G.A.C. Buciumeni s-a înființat o orezării pe 56 hectare și o crescătorie de porci, la G.A.C. Șoldanu o crescătorie de rațe și la toate gospodăriile colective din raion s-au înființat grădini de legume.

Acestea sînt doar cîteva din faptele care arată aportul colectivului de muncitori și tehnicienii ai S.M.T.-ului Budești, la ridicarea bunăstării oamenilor muncii din raionul Oltenița.

Ing. Aurel Ionescu

S.M.T.-Budești, raionul Oltenița, regiunea București

Țăranii muncitori din comuna Ponor, raionul Aiud, regiunea Cluj, au început de timpuriu arăturile și însemnările la culturile de primăvară.

(Coresp. IOSIF BARB)

BIROCRATUL:

— Hai să mergem. Aici nu-l de noi...

(Desen de I. DORU)

Ne scriu corespondenții

Inflorește comuna

Călătorul ce trece azi prin comuna Nenciulești, raionul Oltețu, regiunea Craiova, rămîne plăcut impresionat de mulțimea mare de construcții noi ridicate aici în ultima vreme. Comuna și-a schimbat mult înfățișarea. Peste 120 de case noi — majoritatea cu parter și etaj — se ridică acum mîndre în bătaia soarelui primăvărat.

(MARIN GH. MARIN)

Sat complet colectivizat

Pină nu de mult în satul Rondola (comuna Noul-Săseș), raionul Sighișoara, regiunea Stalin, mai erau țărani muncitori care nu intraseră încă în gospodăria colectivă din acel sat. Rezultatele bune, dobîndite de colectiviztii în anul trecut, i-au convins însă că locul lor este în familia mare a colectiviztorilor. De aceea, zilele acestea, toți cei care mai rămăseseră în afara colectivei s-au înscris în gospodăria colectivă. Printre

cei înscrisi de curind, se află și țărăni muncitori Simion Burnete, Mihail Brukner, Nicolae Burnete, Ioan Roth și alții.

Acum, toți țărăni muncitori, romîni și sași, din satul Rondola, muncesc laolaltă, în marea familie a colectiviztorilor.

(IOSIF GRITTO)

Un prieten al cărții

L-am cunoscut la biblioteca căminului cultural din comuna Largu, raionul Filimon Sîrbu, regiunea Galați. Venise să împrumute o carte.

— Aș vrea să citesc romanul „Bărăgan” — se adresă el bibliotecarei Eugenia Botea. Cartea asta îmi lipsește din bibliotecă.

Interesîndu-mă cine este noul venit, am aflat că este vorba de tov. Ion Ionescu, un pasionat cititor care, de cînd este colectivizat, și-a înjghebat și o bibliotecă personală.

(ION BELDIMAN)

ACEST PĂMÎN

Pe pământul acesta cresc holdele... in vini sărutându-și arămile lor...

Pe pământul acesta se-nalță furnal... Cu lavă fierbinte în miez clocotit...

Pe pământul acesta cresc vise ser... Soarele înaltei noastre culturii...

Nicolae La

Tineri și tinere din suita de dansuri a gospodăriei agricole de stat din Domnești, executând un joc popular în cadrul întrecerilor culturale a echipelor artistice de amatori din unitățile agricole ale regiunii București.

EXCURSIE ÎN PRIM

Privește, înflăcă barză, visând domol... Ah! cite gânduri poartă și cite mișc...

Se duce lin, coboară în satul t... Și, în curând brîndușe vor înflo...

Atitea lucruri simple; mereu atîl de... Vor năvăli pe cimpuri albaștri telega...

Tractoare mil, în zumzet, din n... Vor implînta în brazde grăunje...

Din nou sub firul țerbii cruzi un gilgîi... E semnul că din iarnă livada s-a tre...

Și tu, veal-vei, harnic, mireasm... în prune ca azurul și-n merele...

Și via cea obștească sub brațul tău... Și va sorbi lumina din soare și păm...

Ca tu să-ți bei la toamnă, din... Cotaral dulce-al vieții — a to...

Atitea lucruri simple; mereu atîl de... Pe iazul colectivei vor crește nenufări...

Bibani și crapi în stoluri sclipi... Și printre ei și chipu-ți pe aurii...

Din nou, foșnind sălbatic, cu paltini... Și crîngul te așteaptă cu pumnii plin...

Și lunca cu trifoiu-l, și — veșnic... Bătrînii plopi păzindu-ți grădina...

...Și doar o barză-atîta-visîi domol, di... Și gianduri — cite-aduse! Și cite frăm...

Mil

CARTIERUL TINERETULUI

Locul i se spune de cînd lu... mea „Sandoc”, nume ciudat...

Sandocul e cel din urmă punct al... Isaccei pe drumul către lacul Saon...

Pe acest hotar dintre marea uzî... mă cîmpenească producătoare de...

Îngă casele colectivîștilor din Isac... cea, s-au făcut acum doi ani măsura...

Noii căsătorii au fost ajutați apol... să-și procure materiale de construc...

veniți să ajute la zidirea „cvaratalu... lui”, și-au depănat amintirile.

Moș Lefter, de pildă, nu se putea... însura fiindcă fata pe care o îndră...

Gherghina lui Tănase Ivașcu și... Paraschiv Comănicu, acum oameni...

Aceasta s-a dărîmat demult. Soții... Gherghina și Paraschiv Comănicu...

N. Culcea

Ion Istrati

Ridichi de lună

POVESTIRE

Soarele cobora în astînjit cînd, în sîrșit, trenul de Iași in... cepu a se vedea de departe ca o țigară pufoasă...

După felul cum îi luceau ochii negri, luînd parcă foc, nu... alta, se putea să îi lăspit a zice că era o femeie aprigă...

Într-adevăr, cînd personalul se opri în fața gării, Mandița... se și avîntă peste linia înflăcă și, imbulzindu-se printre cei...

Dintre risetele de veselie stîmte undeva în preajma întîilului... vagon de-a doua, de după locomotivă, răsări, delîndată, un...

— Mi-ai venit, hai? — îi întîmpină femeia deosebindu-l... Amu se vine, Ghiță?

Gospodarul zburli scurt din tușele sprincenelor, arătîndu-și... doi ochi mirați, albaștri, și, ca și cînd și-ar fi amintit de ceva...

RIDICHI DE LUNA

— Cum îi cu ridichea, fumeie? C-o fost un ger ast' noapte la... leși, mamă mamă!

— Îți trec eu ridichea, Ghiță! — dădu răspuns întepat... Mandița. Las' că grăm noi acasă, băiete!

Și-o porni repejer pe drumușorul din spatele gării, luînd-o... spre sat cu bărbatu-său. Afară se lăsa un ger subțire care...

— Mneatale ce-ți pasă? îi tot turuia nevastă-sa, făcîndu-l... lui bărbatu-su urechea buciim. Iaca-s trei zile de cînd te-ai...

— Ooăă! se strîmbă Ghiță. Fasole, bre?!

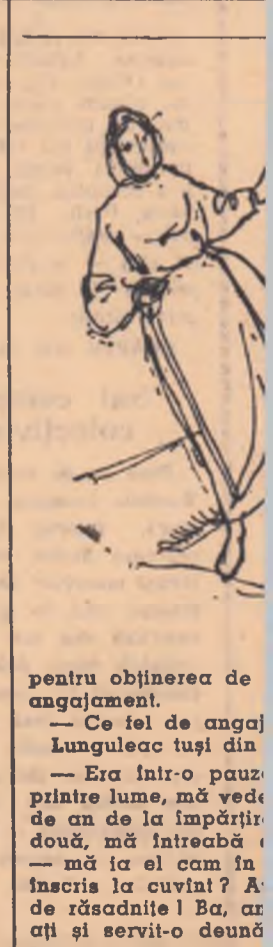
— Da, — întări femeia. Nu de alta, dar m-am gîndit să nu-ți... îngreuezî capul și duhul!

— Mda! zise îndăușit Ghiță Lunguleac. Oi mîncă și bucate... dintr-aiestea, dar să știi că poimline, fiindcă tot îți pare rău...

— Eu? tresări Mandița. La ce să mă duc?

— Fiîndcă așa am hotărît eu și cu președintele!

Și prinse a-i istorisi pe îndelete că la constătuirea cu pre... ședinții și secretarii organizațiilor de bază din gospodăriile...

pentru obținerea de angajament. — Ce fel de angaj... Lunguleac tuși din... — Era într-o pauză... printre lume, mă vede...

Insemnări din raionul Sîngeorgiu

Deci n-aveam decît să ajung la Sovata — stațiune balneo-climaterică cu băi calde și reci etc. N-am plecat cu RATA, am găsit un GAZ care avea același drum. M-am așezat în spate să pot așipi. Pînă la Sovata e drum!

Șoferul mă întreprinde:

— Mergi la „Steaua Roșie”?

— Nu.

— Vin des tovarăși de la București la termocentrală; se pune în funcțiune o nouă turbină.

— Merg pînă la cap cu dumneata.

— A! la odihnă. Dar să știi că eu mă opresc în drum.

Imi părea rău că n-am avut răbdare să aștept autobuzul.

Am ajuns la comuna Fintinele.

— Aici oprim puțin, spune șoferul. Vii cu mine?

Mă uit pe geamul mașinii. Un șir de case aliniate, construite la fel, dar împodobite fiecare după gustul gospodarului respectiv.

— Sînt case noi, construite acum de curînd — îmi spune șoferul.

Intrăm într-una. E cald și bine. Din bucătărie vine un miros plăcut de prăjitură. O țevă curioasă pornește de la mașina de gătit. Mă uit atent și fac o descoperire care mă încîntă: gaz metan. Șoferul mă înțelege și mă asigură că pe tot drumul e așa, oamenii au gaz metan în gospodăria lor. Am băut un pahar din vinul gazdei, am mîncat din prăjitura ce mirosea atât de ispititor. Arătîndu-mi priza, gazda mi-a mărturisit că vrea să-și cumpere un radio, dar mai întîi și-a luat o mașină de cusut.

— Era țaran sărac, spune punctînd șoferul.

Simplu, am fost primit în casă. Am stat de vorbă. Mi-am mai făcut un prieten. Doar la urmă l-am întrebă cum îl cheamă: Laszlo Andrei.

La plecare m-am așezat lîngă șofer; e un ghid priceput.

Iată, termocentrala monumentală scoate un fum alburiu, care se desțramă încet pe cer. Ea furnizează energie electrică nu numai pentru regiune ci și pentru alte locuri ale țării.

La Sîngeorgiu oprim iar.

Șoferul își ia o pereche de pantofi; se găsește aici, de vânzare, niște pantofi cehoslovaci care-i plac lui.

Mă dau jos să mă dezmoștesc. Vitrina magazinului universal mă provoacă să-i devin cumpărător.

— Aici a fost cîrciuma, îmi spune șoferul, fugînd spre librărie. Dincolo, o clădire cu etaj, proaspăt vîruiță; acolo-i organizația de partid.

— Cunoști pe Korintl Frigyes?

— mă întrebă el, arătîndu-mi cărțile cumpărate. E foarte hazliu. Mergem la cooperativă?

Am băut o țuică într-un restaurant plăcut și am aflat că tineretul se pregătește să plece la Sărăteni, unde va avea loc spectacolul „O nunță secuiască”, dat de săteni.

Cei din satul Kibetul vor prezenta familia mirelui, iar cei din Sărăteni pe cea a miresei. M-am suit și eu în camion după el, promițînd șoferului că ne vom întîlni la Sovata.

În drum ne mai oprim să luăm și pe alții. Fetele au părul coafat și în sacose duc pantofi, rechizite. Lîngă mine sînt și cîteva femei mai în vîrstă. Se cîntă și cînt și eu cu ei. Toți oamenii sînt tineri, chiar și Ana „neni” care are părul albit de ani. Auzi! Un învățător discută cu un bălețandru despre helicopter.

Se stă la coadă la bilete la căminul cultural din Sărăteni. Locuri numerotate. O bătrînică lipește cu mîgălă numere pe scaune. Indiscret, intru în culise. Nimeni nu stă locului. Învățătoarei, care-i machiază, îi tremură mîna și trage o linie strîmbă. Reface. Directorul școlii din Sărăteni, cu vioara sub braț, merge de la unul la altul. Am și eu emoții. Intru în sală.

Se ridică cortina și vechile tradiții populare ale nunții seculești revie în fața sătenilor. Unii au talent, alții mai puțin, dar cît suflet depun cu toții!

Tineri și bătrîni, pe scenă, strălucesc prin sinceritate și pasiune.

Sala e prinsă, răspunde cu risete, aplauze.

În tiparele vechi ei întrebunțează totuși un text înnoit care vorbește despre realitățile de azi, despre socializarea agriculturii, viața nouă, înfloritoare, și drepturile minorităților naționale în R.P.R.

Succesul spectacolului e imens, și în culise „artiștii” sînt fericiți.

După asta începe dansul.

Un funcționar de la gară îmi spune că învățătoarele nu vor să danseze, pe mine însă, ca bucureștean, mă asigură el, n-or să mă refuze.

Dar învățătoarele probabil că nu cunoșteau părerile amabilului funcționar, căci dansau cu flăcăii din sat.

Ba chiar am observat că una a dansat toată noaptea cu același flăcău.

Am dansat și eu cu cîteva fete.

Apoi am plecat la Sovata.

H. F. Roman

FLORIAN CALAFETEANU

Dispensar zootehnic (sculptură)

Ogorul

Cînd brazdele aleargă pe șesuri pînă-n cer,
sub norii frămîntați de un negru stol de ciori,
par coardele întinse a unei mari viori,
ciupite primăvara cu degete de fier,

ce roagă cerul iarăși să geamă și să plîngă,
cu lacrimi mari de ploaie cernule din belșug,
porumbul risipit sub brazdele de plug,
adînc în boabe roua și apele să stringă!

Vladimir Cavarnali

La focul din cîmp

La focul din cîmp,
oamenii visau. —
În întuneric dormeau tractoarele
și plugurile, cu fierul în brazdă,
ca dalta inițiată
în marmora cîmpului.

La focul din cîmp,
oamenii visau. —
Văzuți de aproape, păreau pitici;
de departe, în imensitatea cîmpiei,
sprîjiniți în umbrele lor — păreau
uriași.

Isca mirese primăvara-n cîmp,
brazda răscolită înflora nările.
Oamenii, cu fețele arse de vînt
erau — în lumina focului —
atît de frumoși, atît de puternici,
încît păreau creșcuți din pămînt,
respirînd cu pămîntul o dată.

La focuri
sculptorii marmorii negre a cîmpului,
alături de uncelele lor,
visau...

Florența Albu

A 3

el, unul, își luase un
stă-sa.
lasul și întregi:
l, hop, colea, pe sală,
regiunii. Mă ținea mînt
mine și, nici una, nici
ata, tovarășe secretar,
dîns — de ce nu te-ai
ăsta 4500 metri pătrați
dactoare de la ziar că
ună, trufanda! Eu, ce

4 RIDICHI DE LUNĂ

să zic? „Avem, tovarășe secretar”. Dar el, de colo, zice: „Și vreți să le mîncăți singuri, ori o s-duceți și la oraș?” Am înțeles că se gîndea la îndatoririle noastre, în alianța cu clasa muncitoare și, îndată după pauză, m-am scris la cuvînt și eu și președintele.

— Am istorisit ce-l cu răsadnițele, am spus de trufandale, te-am lăudat pe tine, ca șefa a brigăzii legumicole, fără însă să-ți pomenesc numele, iar la sfîrșit mi-am dat cuvîntul că poimîine șefa brigăzii are să fie prezentă la Iași cu prima recoltă de ridichi scoasă la seră.

— Să mă duc eu la Iași, Ghiță? se ulmi Mandița.

— Are să se ducă și nevasta președintelui lămuri Ghiță.

— Ducă-se cînd poștește l conveni Mandița. Eu însă n-am să mă duc nici moartă. Eu am fost pozată de două ori în jurnal ca frunțasă și nu-mi dă mîna să mă duc să vind ridichi cu legătura în piață. Ce, n-am ce mîncă acasă? N-am cu ce trăi?!

— Ba ai să te duci, fumeie, — stăruia Lunguleac.

— N-are decît să se ducă nevasta lui Papaie, c-aceea a mai umblat, înainte de a se scrie la colectivă, cu traista în spate, pe la piață, vînzînd cîte și mai cîte mărunțisuri. Eu însă nu-s negustoriță ambulantă. Eu am obraz și am rușine. Miine-poimîine, să m-arate cu degetul, spunînd că am ajuns speculantă? Da' ce-s eu, Ghiță? Găinăriță, borșăriță, tarabagioaică?!

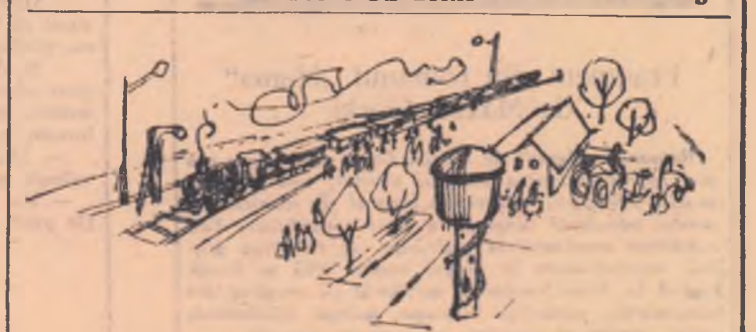
Lunguleac o luă cu duhul blîndeții, nevastă-sa însă nu și nu. Se sfîrși deîndată stadă și gilceavă, Ghiță își mai asprî glasul. Mandița începu a plînge, degeaba. Într-un tîrziu, se culcară spate la spate și se mai ogoiră. Încîntate de a-l toropi somnul, Ghiță Lunguleac coborî din așternut, foșni niște hirtii prin buzunarul jachetei, își aprinse și fumă o țigară, apoi se culcă din nou.

— Treaba ta, zise el, mai mult pentru sine. Iaca, în ziarul de ieri scrie și despre cele spuse de mine la sedință. Ba chiar scrie că tu Mandița Lunguleac, șefa brigăzii legumicole, ai să fii la țîg cu trufandale.

— N-au decît să scrie l-o înturnă nevastă-sa. Parcă dacă are să se ducă nevasta lui Papaie cu ridichile, scrie pe fruntea ei că nu-l șefa de brigadă?

— Scrie, fumeie, lămuri Ghiță. Fiîndcă în ziar țî-o dat chiar poza ta, iar acum, vrei, nu vrei, poate să se ducă și mama

5 RIDICHI DE LUNĂ

pădurii la piață, fiîndcă cei de-au citit jurnalul știu că-i vorba de Mandița lui Ghiță Lunguleac și nu de altcineva. La ce te-ai apucat și-ai servit-o cu ridichi pe redactoarea cea care-a fost acum o săptămînă la gospodărie?

Mandiței îi pieri somnul. Sări din pat, aprinse lampa și des-păturînd ziarul de pe masă începu a citi cu curiozitate.

— De asta m-o pozat ea, ca să mă vadă lumea vînzînd ridichi la piață? Dar ce, ea dacă scrie la jurnal, vinde jurnalul pe stradă? Așa că nici eu n-am să ajung să mă fac de ris în piața halei!

— Atunci, ducă-se numai nevasta președintelui l zise Ghiță. — Ba nu, omule, se împotrivi Mandița. Am să mă duc și eu, și chiar poimîine. Dar asta-i înțîia și ultima oară. Să știi însă că după ce vind marfa, am să mă duc cu Profira, nevasta președintelui nostru, la președinta comitetului femeilor din regiune și-am să mă plîng: ori se face cu despărțămînt în piață, special pentru gospodăriile colective, unde să fie vînzători anume, ori să ne ajute să contractăm trufandale cu Aprozar-ul. Fiîndcă mie nu-mi convine să strig în piață: „Hai la ridichi de lună”, că ls colectivistă, Ghiță, și-s femeie, ls și frunțasă! Și-așa că noi, femeile, azi, în regimul democrat, n-om mai umbla cu traista-n piață! Umble, de vor, cele care-s în afara gospodăriei!...

Și zicînd acestea, se culcă liniștită și dormi tun.

(Desene de N. HILOHI)

90
DE ANI

DE LA NAȘTEREA LUI

Maxim Gorki

A. M. Gorki (Moscova 1934). După o fotografie de M. F. Oșurkov.

Țoiagul de drumeț al tineretii lui Alexei Maximovici Peșkov, care avea să-și ia mai târziu numele de scriitor pe care îl cunoaștem și care înseamnă, rusește, Maxim cel amar, a bătut multe drumuri ale amărăciunii omenești din Rusia țaristă. Era vremea când

țăranul rus, abia scăpat de iobăgie, o schimbase pe o stare tot fără zări și fără pîine în-deajuns, cînd muncitorul rus era socotit, de patronii industriei, mașină sau vietate necuvîntătoare; dar era și vremea cînd proletariatul rus, învățînd din cărțile lui Marx și din graiul viu al lui Lenin, pregătea lupta de eliberare.

Maxim Gorki a luat de acasă limba maternă a țăranilor de pe Volga sporind-o cu limba maternă a tuturor țăranilor și muncitorilor pe care i-a văzut și auzit în lungile lui drumeții. Aluatul acesta, frămîntat la căldura marelui său talent, a deschis zări noi cititorilor simpli din Rusia, într-unul din cele mai frumoase feluri de a scrie ale literaturii lumii întregi, și mai pline de vraja cuceritoare a adevărului.

Scriitorii mari Rusia a mai avut mulți. Scriau cu toții frumos și nu ocoleau nici adevărul timpului în care trăiau. Iubiseră, cei

mai mulți dintre ei, și adevărul, și pe oamenii simpli și obidiți. Dar Maxim Gorki a adus în cărțile sale un sunet nou, pînă atunci neîntîlnit în literatura rusă: era zarea pe care știa s-o deschidă în fața cititorului. Cărțile sale, desfătînd plăcerea cititorului de frumos, îl învățau pe acesta nu numai cum este viața, ci și cum trebuie să fie, dacă ei înșiși, acești cititori simpli, oamenii cinștiți și oprimați, vroiau să ia în mînă friul sortii lor. După revoluția din 1905, Gorki a scris romanul „Mama”, oglindă a acestei revoluții, dar o oglindă cu graiul ei propriu și înțelept, care arată privitorului nu numai cum sînt lucrurile, ci și cum trebuie să fie, și cum pot deveni. Așa, în aceste împrejurări, prin această carte de puternic răsunset, pe care azi o citesc milioane de oameni de pe tot pămîntul, s-a născut în literatura lumii metoda realismului socialist.

Au trecut anii, Revoluția din Octombrie a izbîndit, și azi metoda realismului socialist, metoda născută din frămîntările artistice ale lui Gorki a devenit metoda literară nu numai a scriitorilor sovietici, dar și a tuturor scriitorilor din lume care-și iubesc poporul, și văd cu ochii adevărului și doresc ridicarea lui

Gorki a creat o operă luminoasă, mare. Adîncea omeniile a ideilor ei, puritatea simțămîntelor calde, vibrația puternică a glasului marelui scriitor rus, ce răsună în inimile cititorilor, sensul ei revoluționar, totdeauna viu, o fac să trăiască, atît cît va trăi omeniile. Sutele de povestiri, amintirile din copilărie și adolescență, cele aproape douăzeci de piese de teatru, romanele, poveștile și versurile lui Maxim Gorki, omul care își zisesese în primele vremi, dinaintea revoluțiilor, cel amar, alcătuieste o lumină de soare care ne învață cum poate fi biruită amărăciunea și cum poate fi omul om. Căci lui Gorki, unul dintre cei mai mari umaniști ai tuturor vremurilor, îi plăcea să scrie foarte nume, care lui îi suna foarte mîndru, cu litere mari, ca numele proprii, Omul.

V. I. Lenin, Maxim Gorki și Nadejda Krupskaja la o partidă de șah.

A. P. Cehov și A. M. Gorki la laltă în anul 1900.

Omul! Ce măreț sună acest cuvînt!

Acei oameni care știu că poporul este un izvor nesecat de energie, singurul capabil de a transforma posibilul în necesar, de a preface visurile în realitate — acei oameni sînt fericiți! Căci în ei a fost mereu viu sentimentul legăturii lor organice cu poporul; și acum, sentimentul acesta trebuie să crească, să le umple sufletele de marea bucurie și de marea sete de a crea forme noi pentru cultura nouă.

Pămîntul este inima universului, iar arta — inima pămîntului.

Muritor este omul, poporul e nemuritor.

Cînd scriitorul simte adînc legătura sa de sînge cu poporul, aceasta îi dă frumusețe și putere.

MAXIM GORKI

Victor Kernbacn

Buchile

Fragment din romanul „Mama”
de Maxim Gorki

Romanul „Mama” de Maxim Gorki este opera cea mai reprezentativă a marelui scriitor, una din comorile literaturii universale. Izvorul de inspirație al acestei adevărate biografii a clasei muncitoare l-au constituit evenimentele prilejuate de creșterea mișcării revoluționare în pragul anului 1905 în Rusia. Trăind la Nijni-Novgorod, scriitorul s-a inspirat din frămîntările suburbiei Sormovo, județul Balahinsk, astăzi cartier al orașului care-i poartă numele.

Maxim Gorki a cunoscut personal viața mizeră a mahalalei, a cunoscut tipurile eroilor descriși în roman. El a oglindit în modul cel mai viu și mai impresionant lupta muncitorilor împotriva burgheziei și creșterea conștiinței revoluționare a proletariatului, simbolizat prin figuri luminoase ca Pavel Vlasov și eroina principală, mama acestuia, Pelageea Nilovna Vlasova.

Nilovna se întoarse acasă voioasă.
— Năduful cel mare pe oameni e că nu știu să citească! — îi istorisi ea lui Andrei.
— Eu, cînd eram tînără, știam să descorc slovele, dar pe urmă am uitat...
— Apucă-te și învață din nou! — o îmbie hoholul.

— La anii mei? Să aibă lumea de ce rîde?...
Dar Andrei luă o carte din raft și, arătînd cu vârful cuțitului o literă de pe copertă, o întrebă:

— Ce slovă e asta?
— Ri! — răspunse ea rîzînd.

— Dar asta?
— A!

2 BUCHILE

O încercă un simțămînt de stînjnire și umilință. I se părea că a surprins în ochii lui Andrei un surris ascuns și se ferea de privirea lui. Glasul hoholului era însă blajin și liniștit, iar fața serioasă.

— Andriușa, nu cumva ți-ai pus în gînd cu adevărat să te apuci să mă înveți buchile? — întrebă ea, zîmbind fără să vrea.

— Și de ce nu? — răspunse el. De vreme ce ai știut odată să citești, acum îți va fi ușor să-ți aduci aminte. Vorba ceea: „Nu vine minunea — nu plere lumea, iar de vine — cu atît mai bine!”

— Dar se mai poate și altfel: „La icoane de te zgîliești, nu înseamnă că te și sfințești!”

— Da, — se învoi Andrei. — Zicători sînt multe. De pildă: „Cine știe mai puțin, doarme mai bine!”

BUCHILE 3

Poți să zici că nu-i adevărat? În toate zicalele ăstea, pîntecul gîndește. El împletește din ele hături pentru suflet, ca să-l stăpînească mai virtos. Dar asta ce literă e?

— Li! — o recunosc mama.

— Așa-i! Vezi ce căscată e? Dar asta?

Încordîndu-și vîzul, încruntîndu-și de caznă sprîncenele, mama se trudea să-și amintească literele uitate și, cuprînsă treptat de aceste strădanii, uită cu desăvîrșire de toate celelalte griji. Curînd un prins să-i ostenească ochii. Lacrimile de oboseală se iviră cele dintîi; după o vreme se porniră și cele de amărăciune.

— Învaț buchile! — izbucni ea în plîns. — Am împlinit patruzeci de ani și de-abia încep să învăț să citesc.

— Nu plînge! — spuse hoholul cu glas domol, plin de duioșie. — Nu puteai să trăiești decît așa cum ai trăit și, totuși, îți dai seama că n-ai trăit cum trebuia. Sînt însă mii de oameni care ar putea să trăiască mai bine ca dumneata și care trăiesc ca niște vite, ba încă se mai și laudă: „Ducem o viață frumoasă!” Dar cum e viața lor? Fiecare din ei muncește astăzi și mîncîcă, mîine iarăși muncește și mîncîcă, și tot așa, an de an, toată viața muncește și mîncîcă. Între timp mai aduce pe lume și copii care, la început, îl bucură, dar cînd încep a crește și a cere mai multă mîncare, începe și omul să se zborșească și să tipe: „Dar creșteți naibii mai degrabă, mîncăllor, creșteți și apucați-vă și voi de muncă!” Ar vrea să facă din copii niște vite de jug, dar aceștia, cînd încep să muncească, vor să-și umple și ei burțile și, la rîndu-le, duc mai departe povara vieții ca... Numai cei care sfarmă lanțurile și descătușează cugetul omeneșc sînt adevărați oameni. Și uite că acum ai început și dumneata să sfărmi lanțurile, pe cît te ajută puterile.

— Eu? — oftă ea. — Dar ce putere am eu?

— De ce să n-ai? Asta e ca ploaia: fieștecare picătură adapă un bob. Iar cînd ai să începi să citești...

Înveselindu-se deodată, hoholul se sculă de pe scaun și începu să se plimbe prin cameră.

— Ai să înveți!... Iar cînd o veni Pavel, dumneata, e-hei!

DE LA O SĂPTĂMINĂ LA ALTA

Vizita delegației guvernamentale române în R. D. Vietnam

Între poporul român și poporul vietnamez s-au stabilit de mulți ani relații trainice de prietenie, colaborare și ajutor reciproc. Aceste relații au fost întărite anul trecut prin vizita făcută în țara noastră de către tovarășul Ho Și-Min, președintele R. D. Vietnam. De asemenea, vizita pe care o întreprind în aceste zile în R. D. Vietnam tovarășii Chivu Stoica, Emil Bodnăraș și Avram Bunaciu constituie un pas înainte în dezvoltarea legăturilor dintre cele două țări.

Poporul nostru a privit cu simpatie eroică luptă dusă de poporul vietnamez împotriva colonialismului și s-a bucurat de victoria sa obținută în războiul de eliberare națională. Oamenii muncii din țara noastră urmăresc cu dragoste mărețele înfăptuiri ale oamenilor muncii vietnamezi pentru construirea socialismului în patria lor. Republica Populară Română sprijină cu căldură recentele propuneri ale guvernului R. D. Vietnam în vederea unificării pașnice a celor două părți ale Vietnamului, prin ținerea de alegeri ge-

nerale pe tot cuprinsul țării, potrivit acordurilor de la Geneva. Unificarea pașnică a Vietnamului ar contribui la slăbirea încordării în Asia de sud-est și la întărirea păcii în lumea întreagă.

Sosind la Hanoi, capitala R. D. Vietnam, înalții oaspeți români au fost întâmpinați cu căldură de către oamenii de stat și populația vietnameză. Aproape 10.000 de oameni, adunați în marele Teatru Popular în cadrul unui miting al populației din Hanoi, au manifestat îndelung, cu entuziasm, pentru prietenia cu poporul român și cu celelalte țări socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică.

La 24 martie au început convorbirile între delegația guvernamentală română și delegația R. D. Vietnam. Cele două părți au avut convorbiri în legătură cu probleme importante ale situației internaționale, cu situația din cele două țări și în legătură cu relațiile de prietenie și colaborare dintre R. P. Română și R. D. Vietnam. Convorbirile s-au desfășurat într-un spirit de prietenie frățească și înțelegere deplină.

Memorandumul de răspuns al guvernului sovietic adresat guvernului S. U. A.

La 24 martie, A. A. Gromiko, ministrul Afacerilor Externe al U.R.S.S., i-a primit pe ambasadorul S.U.A., L. E. Thompson, și i-a înmănat memorandumul guvernului sovietic în problema convocării conferinței la nivel înalt, care este răspunsul la memorandumul guvernului S.U.A. din 6 martie.

În răspunsul său, guvernul U.R.S.S. declară că memorandumul guvernului S. U. A., „nu poate să nu provoace decepție fiecăruia care vede în tratativele la nivel înalt un mijloc de nădejde pentru slăbirea actualei încordări și pentru încetarea „războiului rece” odios popoarelor”.

Memorandumul amintește că problemele propuse de Uniunea Sovietică spre a fi examinate de conferința la nivel înalt țin seama și de propunerile guvernului S.U.A. care pot constitui o bază pentru discuții utile micșorării încordării în situația internațională.

Uniunea Sovietică respinge

din nou încercarea S.U.A. de a supune discutării așa numita problemă privind situația din țările Europei răsăritene. Guvernul U.R.S.S. declară de asemenea că nici problema unificării R. D. Germane și R.F. Germane într-un singur stat nu poate constitui obiectul examinării în conferința la nivel înalt, deoarece această problemă este intrinsec de competența celor două state germane.

Guvernul sovietic propune din nou ca atenția conferinței la nivel înalt să fie concentrată în primul rând asupra problemelor celor mai arzătoare a căror rezolvare ar pune bazele însănătoșirii întregii situații internaționale. Examinarea celorlalte probleme ar putea fi aminată pentru o etapă ulterioară a tratativilor între state.

Guvernul Uniunii Sovietice consideră necesar să se treacă fără aminare la discutarea concretă a problemei pregătirii și convocării atât a conferinței miniștrilor, cât și a conferinței la nivel înalt

VIET-BAK

LEAGĂNUL REVOLUȚIEI VIETNAMEZE

Țăranii vietnamezi prestează o muncă susținută pentru irigarea terenurilor pe care se va cultiva orez — principala produs agricol al țării

După proclamarea Republicii Democrate Vietnam, în toamna anului 1945, imperialiștii francezi au început în grabă războiul sângeros împotriva tinerei republici. Poporul vietnamez s-a ridicat atunci la luptă, hotărât să-și apere cu abnegație libertatea și independența sa națională.

Forțele patriotice ale țării s-au concentrat în Viet-Bak, o regiune din nordul R. D. Vietnam. Aici, în junglele de nepătruns ale Viet-Bakului, în timpul dominației colonialiștilor japonezi și francezi s-au călit cei mai buni fii ai Vietnamului. Aici, în timpul războiului de apărare, dus împotriva intervenționiștilor francezi, în mijlocul copacilor seculari îmbrăcați de lăne, în tufișurile ferigelor arborescente și printre puternicele tulpini ale bambușilor, se afla cartierul general al forțelor armate ale poporului care lupta pentru independența sa. Și astfel, în timpul celor 8 ani de luptă eroică a poporului vietnamez, unul din sătcurile îndepărtate din Viet-Bak, a devenit „Capitala de pădure” a primului stat de democrație populară din Asia de Sud. Până la

urmă lupta s-a terminat cu victoria poporului vietnamez, care a pornit de îndată la refacerea și reconstrucția patriei sale.

Drumul care duce în orașul Tai-Nguien, din regiunea Viet-Bak, este presărat cu ruini, cazemate, tranșee. Pe una din clădirile dărâmate sînt incrustate următoarele cuvinte: „Prietenii, păstrați aceste ruine pentru ca liii noștri să înțeleagă ce mare a fost forța poporului care a luptat pentru libertatea sa”.

Aici, alături de ruine însă, se înalță pe zi ce trece construcții noi, durabile, de fabrici și uzine, printre care cunoscuta fabrică de hirtie „Hoan Ban Tu”. În timpul războiului mașinile și mecanismele acestei fabrici, cea mai mare fabrică de hirtie din Indochina, au fost transportate în junglă. Dar, din pricina bombardamentului aviației franceze, utilajul fabricii a trebuit să fie îngropat și dezgropat de cinci ori consecutiv. În 1955, fabrica a început să funcționeze într-un loc nou, pășind pentru totdeauna jungla. În curînd, fabrica va primi mașini noi, moderne, din Uniunea Sovietică, astfel că producția ei se va mări considerabil. Pe lângă fabrică s-au construit un spital, un club, o bibliotecă și altele.

Pămîntul din regiunea Viet-Bak este deosebit de fertil pentru cultivarea orezului. În trecut, acest pămînt aparținea citorva moșieri. După reforma agrară, înfăptuită cu cîțiva ani în urmă, fiecare țaran fără pămînt sau cu pămînt puțin a fost împroprietărit. În ultimul timp, convinși de roadele muncii în comun, țăranii s-au unit în grupuri de ajutor reciproc, o formă de cooperativizare a agriculturii.

Viața oamenilor se îmbunătățește an de an. Pînă în 1962 în regiunea Viet-Bak analiabetismul va fi complet lichidat. Această regiune, denumită pe drept cuvînt „leagănul revoluției vietnameze”, posedînd bogății nemăsurate ca fier, aur, cositor și altele, va deveni în următorii ani principala bază industrială și de materii prime a R. D. Vietnam. Dezvoltarea Viet-Bakului este caracteristică pentru toate regiunile țării unde se muncește și se construiește cu sîrg o viață înfloritoare.

Un nou lot de tractoare sovietice vor brăzda în curînd pămînturile țăranilor vietnamezi. Ajutorul pe care Uniunea Sovietică, R.P. Chineză și celelalte țări socialiste îl acordă R. D. Vietnam este un ajutor prietenesc, multilateral, dat pentru continuă înflorire a economiei vietnameze.

„AJUTOR” AMERICAN

Era prin anul 1906 Rivnind să ia locu englezilor în Egipt. mai mulți bancheri americani au propus guvernului Statelor Unite să trimită o comisie de „experți” la Cairo pentru acordarea unui ajutor financiar și tehnic în scopul mării suprafețelor arabile din Egipt. La scurtă vreme, comisia a sosit la Cairo „incepîndu-și” lucrările de reconstrucție și delimitare a terenurilor.

După îndelungate „lucrări” de întocmire a planurilor, s-a hotărît ca în provinciile Behera și Fayoum să se facă desfeșeniri pe suprafețe întinse. La început, autoritățile egiptene s-au bucurat. Egiptul trebuia să plătească pentru aceste lucrări 5.500.000 lire, iar americanii trebuiau să aducă oameni și mașini și

sa termine lucrările pînă în anul 1960.

Trecură 7 ani. În acest timp, membrii comisiei americane au trăit în Egipt împărătește. S-au plimbat pe cămile au vizitat oazele din deșert în căutare de „petrol” și au petrecut nopțile în băzurile din Cairo și Alexandria. Bineînțeles au cheltuit și ceva parale cu aceste distracții: 5.500.000 lire.

De curînd însă s-a aflat că „experții” au părăsit brusca Egiptul și duși au fost. Cînd autoritățile egiptene au calculat ce suprafață a fost desfeșenită din cei 140.000 fedani prevăzuți (un fedan = 4.200 m.p.), au rămas uimiți; în 7 ani, specialiștii americani desfeșeniseră abia... 64 de fedani!

Curat „ajutor” american!

Pe scurt

● LA 24 MARTIE a sosit la Moscova delegația guvernamentală a R.P. Romine în frunte cu A. Mălnășan, adjunct al ministrului Afacerilor Externe al R.P. Romine. Delegația duce tratative în legătură cu încheierea unui acord între guvernele U.R.S.S. și R.P. Romine cu privire la asistența juridică.

● LA 23 MARTIE au avut loc în R.P.F. Jugoslavia alegerile de deputați în Vecea Federațivă a Skupșcinii Populare Federative și în Vecile republicane ale Skupșcinilor populare din toate cele șase republici iugoslave. Numărul total al alegătorilor înscrși pe liste a fost de 11.328.085. Pentru candidații propuși, au votat 96,7 la sută din alegători.

● LIDERUL partidului laburist englez Gaitskell, luînd cuvîntul la mitingul care a avut loc la 22 martie în orașul Doldgelly, a cerut să se pună capăt politicilor de aminări și tărăgăneli în problema convocării conferinței la nivel înalt.

● ÎN ÎNTREAGA Germanie occidentală a început o largă campanie împotriva planurilor guvernului de la Bonn de înarmare atomică a Bundeswehru-

lui, și la care participă principalele partide de opoziție — social-democrații și liberalii — precum și numeroși sindicalisti, oameni de știință, publiciști, membri ai clerului etc.

MONOPOLISTUL: Nu-l înțeleg: vechi combatant și să lupte pentru pace?!

(Desen de V. VASILIU)

PACALELE SI PACALELI

Prezentare

A fost de mult un om numit Păcălă,
La minte ager și cu țile la vorbă
Ce alerga cu glumele în torbă
Unde găsea prilej de păcăleală.

El se născuse chiar de-ntii april
Cînd pomii rid cu soarele în față
Și-a ris, hoinar isteț, întreaga viață
Îmbătrînind cu față de copil.

De-atunci ne place gluma ca ardeul,
Sau gluma ascuțită ca un ac
Și ridem an de an și veac de veac
Iar azi... ca să ne facem obiceiul!

Stelian Filip

Președintele „păcălît”

— Grozavă păcăleală i-am tras: i-am spus că pînă azi
însămînțăm 20 hectare și am însămînțat... 30!
(Desen de A. CLENCIU)

Cătrene de 1 aprilie

UNUI BEȚIV

N-a nctat (de-o săptămînă)
visul greu să-l chinuiască:
se făcea că din fîntînă
se scotea numai... „Fetească”

UNUI INVIDIOS

Făcîndu-și astăzi „analiza”,
avu (tot astăzi) și surpriza
de a citi în „buletin”
că-n vine-i curge doar... venin.

UNUI INGIMFAT

S-a consultat, la dispensar
și i-au spus că-i necesar
să-și facă iute, într-un ceas,
o operație... la nas!

Mircea Codrescu

EPIGRAMA

Unii tineri se îmbracă
și se piaptănă cam...
deochiat!

Cite unul se gătește
Ca să pară om de soi!
Însă vezi, te păcălește
Căci nu-i om, ci... maimuțoi!

Unii medici consideră
dispensarul drept... cabl-
net particu'ar.

— Doctore, am o răceală!
— Dar bani ai în buzunar?
(Fii atent la păcăleală
Că nu-i doctor, e... șperțar!)

GOGU MOTOTEA

Gogu Mototea era cît pe aci,
să ia drumul raionului.
Ce mai! Se hotărîse. Avea
să meargă la secția agricolă.
Acolo...

— Noroc de-l mare! — i-ar
zice șefului. Cu sănătatea?

— Bine, mulțumesc de între-
bare.

— Și soția?

— De asemenea.

— Da', tovarășe șef, s-a zvo-
nit ceva, cumva, în legătură cu
primăvara? Că eu...

Și Mototea repetă în gînd tot
zbuciumul zilei. A răsfoit dosa-
rele, sertarul îl răsturnase în
mijlocul biroului; și coșului de
hîrtie îi făcuse inventarul —

nimic! Nici un act legal nu a-
testa sosirea primăverii. To-
tuși, de dimineață, tractoristul
îl întrebă:

— A venit primăvara, ați
auzit?

— Ei tac!

— Da, da!

Primăvara... Ce de griji îi a-
duce pe cap primăvara asta!
Și Mototea e grijuliu; omul da-
toriei. Voia să se ducă la raion,
să se intereseze: e adevărat?
Poate apucă și ceva instruc-
țiuni.

Cînd să plece, Gogu Mototea
a văzut calendarul în perete. A
consultat și agenda personală.
Și a simțit o ușurare, care l-a
făcut să ridă cu eludă:

— Uite, al naibii tractorist!
Să mă păcălească! Iht. Azi e 1
aprilie. Și el să-mi spună că a
venit primăvara. Auzi? Dar
cu mine nu-i merge. Mă țin
tare la păcăleli!

Și Gogu Mototea n-a mai
luat drumul raionului. A rămas
la birou.

Nică Octavian

P.S.

N-am reușit să identific func-
ția lui Gogu Mototea. Poate că
e agronom, poate președinte de
sfat popular, poate director de
S.M.T....

Orice ar fi, se ține tare!

Intovărășiții din comuna Pogoanele, regiunea Ploești, vind gunoiul,
în loc să-l folosească la cîmp.

— Agronomul spune că nu e bine să vindem gunoiul!..
— Vezi-ți de treabă. Vrea să ne păcălească de 1 aprilie.

(Desen de NIC. NICOLAESCU)

Vă păcăliți crezînd...

...că tov. Ion Boar, președintele cooperativei Șilon-
Tîrnăveni, este un om activ.

— Ce crezi, or îl ajung
la concluzii?

— După cum arată
președintele, cred că da!

...că tov. C. Frangulea, directorul cîminului cultural
din Independența-Galați, și-ar fi îmbunătățit munca.

— Tiii, peste-o oră este
ședința, și nu-mi gîlesc
lista...

...cu angajamente de
luna trecută!

...că la cooperativa din Parincea-Petrești, se aduc
mărfuri de sezon.

Dacă te-îmbraci cu ce-l
în vitrină...

...afară trebuie să te
dezbraci!

...că tov. Roth Eugen, conducătorul morii din Seneus-
Sighișoara, și-a lichidat lipsurile în muncă, semnalate
în repetate rânduri.

Tov. Roth: — Degeaba
înșiși, tovarășe! Pe dum-
neata nu te primesc!

Critica: — Intotdeau-
na îmi face figura asta!

(Text și desene de N. CLAUDIU)